

Kommunstyrelseförvaltningen
Anneli Kuusisto, 070-550 67 70
Anneli.kuusisto@harnosand.se

Finansdepartementet

103 33 Stockholm

Remissvar: Betänkandet SOU 2016:48 Regional indelning – tre nya län (diarienummer Fi2016/02568/K)

Bakgrund

Härnösands kommun har av Finansdepartementet beretts möjlighet att senast den 6 oktober 2016 yttra sig över Indelningskommitténs delbetänkande.

Övergripande ställningstaganden

I tiden från Ansvarskommitténs betänkande, vilken lades fram 2007, har Härnösands kommun ställt sig positiv till vidgad regional samverkan. Vi tillstyrker därför i grunden Indelningskommitténs delbetänkande. Det innebär:

- Ja till indelning av Sverige i sex nya län och landsting i hela landet år 2023.
- Ja till sammanslagning till Norrlands län bestående av Västernorrlands, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län 2018-01-01 och att länsstyrelserna i Västernorrlands, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län sammanförs till Länsstyrelsen i Norrlands län.
- Ja till inrättande av Norrlands läns landsting 2019-01-01. Vi menar dock att benämningen bör vara Region Norrland.

Härnösands kommun förordar i första hand, en sammanläggning av de fyra nordligaste länen och landstingen i dessa län, i enlighet med indelningskommitténs huvudförslag.

Härnösands kommun kan även, i andra hand, godta ett alternativ där tre av länen och landstingen (Västernorrland, Västerbotten och Norrbotten) läggs samman, vilket även indelningskommittén ser som ett godtagbart alternativ.

Även om vi tydligt förordar ovanstående tidplan, så menar vi att det bör råda öppenhet för att det vid införande av ny länsstyrelseorganisation kan krävas en något senarelagd genomförandetid för att minimera kompetensförluster.

Härnösands kommun uppfattar delbetänkandets resonemang kring Norrlands läns blivande residensstad som välgrundat. Vi vill också betona att statens närvaro ska finnas på flera verksamhetsorter utöver residensstaden.

Härnösands kommun menar att residensstaden Härnösand utgör ett mycket attraktivt huvudalternativ som lokaliseringsort för statens residens i Norrlands län.

Vidare synpunkter

Vi vill vidare lyfta följande synpunkter för Regeringen att beakta i det fortsatta arbetet.

En ändamålsenlig regional samhällsorganisation, kapitel 7

Samordnad statlig regional indelning

Härnösands kommun delar bedömningen att relevanta statliga myndigheter med en regional indelning ska koordineras med en ny läns- och landstingsindelning. Detta som ett första steg för att åstadkomma en ändamålsenlig regional samhällsorganisation. För att inte få ineffektiva övergångslösningar fram till 2023 bör detta synkroniseras med tidplanen för den föreslagna landstings- (region)indelningen 2019.

Samordnad statlig verksamhet

Härnösands kommun delar indelningskommitténs bedömning att länsstyrelsens uppdrag att samordna staten regionalt bör förtydligas och förstärkas. Länsstyrelsens unika samordningsroll utifrån dagens begrepp helhetssyn (enligt länsstyrelseinstruktionen) är svår att tillämpa och ger otydligheter. Mandat och ansvar för den regionalt utvecklingsansvariga organisationen och den statliga företrädaren måste även tydliggöras.

Regional utveckling

Härnösands kommun vill även uppmärksamma nödvändigheten av att länsstyrelsernas roll i det långsiktiga regionala utvecklingsarbetet förtydligas. Här behöver roller, ansvar, samspel och samverkan utgå från den nya situationen, för säkerställande av mandat och genomförande av långsiktiga processer.

Utgångspunkter för indelning i nya län, kapitel 8

Sjukvårdens framtida utveckling

Vi delar kommitténs beskrivning av hälso och sjukvårdens framtida utveckling, att planerad specialiserad vård kommer att behöva koncentreras ytterligare. För att kunna erbjuda god och effektiv vård kommer mycket vård att behöva erbjudas nära patienten. Det innebär att det kommer att krävas både fortsatt koncentration av viss vård och fördjupad samverkan med kommunerna för en utbyggd närsjukvård.

Norrlands län, kapitel 11

Kommitténs förslag, bildande av Norrlands län 1 januari 2018

Härnösands kommun tillstyrker förslaget om bildande av Norrlands län 1 januari 2018.

Infrastruktur och kommunikation

Kraftfulla åtgärder och satsningar krävs för att binda ihop infrastrukturen såväl inom länet som söderut. Länet behöver få samma möjligheter till spårbunden kommunikation som övriga delar av landet. Det är särskilt viktigt ur ett tillväxtperspektiv, men är även en stor fråga såväl ur ett miljö- och klimatperspektiv som ur ett demokratiskt perspektiv, då det idag är förenat med stora utmaningar att resa inom Norrland. Vikten av prioritering för en välfungerande infrastruktur och kollektivtrafik kan inte nog betonas. Regeringen bör därför rikta extra medel till Norrlands län för säkerställande av investeringar. Vi anser att satsningarna nedan är av särskild vikt:

- Dubbelspår ostkustbanan mellan Härnösand och Gävle
- Öst-västliga stråket mellan Umeå och Östersund, via Kramfors, Ådalsbanan mellan Härnösand och Långsele samt norra stambanan
- Norrbotniabanan mellan Umeå och Luleå
- Uppbyggnad av inomregionala flygförbindelser i Norrlands län

100 % säker och uppgraderingsbar digital uppkoppling måste byggas i Norrlands län, med fiberuppkoppling som utgångspunkt. Medborgares möjligheter att ta del av samhällets olika tjänster via den digitala infrastrukturen måste säkerställas utifrån demokrati- och säkerhetsaspekter och är ur tillväxtperspektiv absolut nödvändigt.

Demokrati och legitimitet

Ett Norrlands län som spänner över de fyra nuvarande nordligaste länen kommer att innebära en utmaning vad gäller den demokratiska legitimiteten och förankringen, på grund av de långa avstånden. Att beslut, genom att ansvar flyttas från staten till regionen, kommer närmare människor behöver märkas i praktiken. För att detta ska bli framgångsrikt finns ett antal nyckelfaktorer:

Tillgänglighet till en heltäckande infrastruktur är avgörande för att säkerställa kommunikation, liksom representation och pluralism i det politiska arbetet.

En god regionaliseringsprocess med god förankring och respektfull dialog, som lyckas ta tillvara de stora gemensamma utmaningarna i regionen, samtidigt som särdrag tillåts där lokala förutsättningar så kräver.

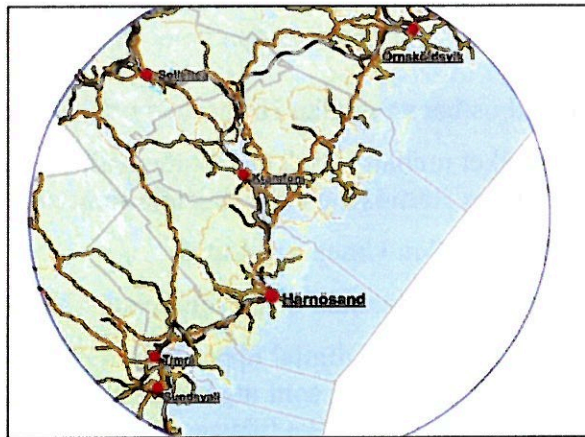
En god inomregional balans i alla dess olika aspekter.

En fungerande och utvecklad primärkommunal samverkan, där en god kommunikation mellan kommuner och den kommande regionen grundläggs från start.

Residensstad

Härnösands kommun anser enligt nedan att det för staten mest attraktiva alternativet gällande lokalisering av Norrlands läns residensstad är Härnösand.

- Perspektivet kompetensförsörjning: Norrlands största sammanhängande arbets- och bostadsmarknadsregion. Med utgångspunkt från Härnösands geografiska läge och inom cirka en timmes pendling, finns tillgång till en stor sammanhängande arbets- och bostadsmarknadsregion med ca 234 000 invånare. (Härnösand, Timrå, Sundsvall, Kramfors, Sollefteå och Örnsköldsviks kommuner). Avståndet mellan Härnösand och Sundsvalls centrum med bil är 35 minuter och tåget till Kramfors tar 22 minuter. Kartbild nedan:

- De kompetenser och erfarenheter som finns inom Länsstyrelsen, vilket även innefattar att bedriva verksamhet vid flera orter.
- Genom Myndighetsnätverket som finns i regionen pågår effektiv statlig samverkan vilket kontinuerligt och långsiktigt stärker regionens tillgång till kompetent personal.
- Närhet till Stockholm med möjligheter till dagspendling med flyg och tåg samt täta avgångar till/från Umeå via regionalståg. (Härnösand – Umeå ca 1.50)
- Utbildningarna vid Mittuniversitetet och Umeå universitet är väl anpassade för rekrytering till offentlig verksamhet. Härnösands kommun samverkar med Mittuniversitetet i utvecklings- och tillväxtsatsningar. De forskningsområden och utbildningar som bedrivs vid det regionala universitetet är centrala för den lokala och regionala utvecklingen och ger universitetet möjligheter att utveckla profilområden med nationell och internationell legitimitet.

Ovan beskrivet tillsammans med Härnösands långa tradition som förvaltningsstad och regionalt administrativt centrum, väl anpassad för offentlig verksamhet, ger sammantaget goda möjligheter till att bedriva verksamhet för Norrlands läns centrala länsstyrelse, samt vid lokalisering av relevanta statliga myndigheter med en regional indelning, utifrån statens krav på statliga myndigheters effektivitet och kvalitet.

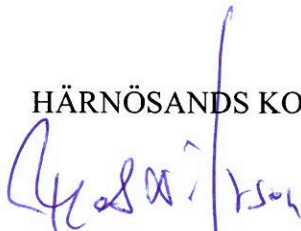
Länsstyrelser i de föreslagna länen, kapitel 15

Länsstyrelsernas finansiering

Härnösands kommun anser att förvaltningsanslaget till Länsstyrelsen i Norrlands län bör utökas för att kompensera för de merkostnader som rimligen är förenade med att bedriva och samordna verksamhet vid flera verksamhetsorter i en geografi som omfattar mer än halva riket.

Bilaga: Broschyr "Härnösand en modern förvaltningsstad med flera hundra års erfarenhet"

HÄRNÖSANDS KOMMUN 2016-10-04

Fred Nilsson
Kommunstyrelsens ordförande

Sofia Pettersson
Kommundirektör

Härnösand.

2019

**En modern
förvaltningsstad
med flera hundra
års erfarenhet**

Vi har förvaltats våra erfarenheter och arkiverat våra kunskaper

Härnösands anor som residensstad sträcker sig så långt som till 1645. I flera hundra år har vi samlat på oss de erfarenheter och den kompetens som behövs för att fungera som regionalt administrativt centrum.

Vi vet att samverkan genom starka behovsstyrda nätverk föder framgång. Ett exempel är det nationellt uppmärksammade "Myndighetsnätverket" där 16 myndigheter som är verksamma i regionen gemensamt utvecklar statsförvaltningen. Tillsammans jobbar nätverket för att attrahera nya medarbetare, kompetensutveckla personalen och effektivisera verksamheterna inom områden som HR, upphandling, juridik och kommunikation.

Vi kanske inte ska säga att vi har arkiverat våra kunskaper, även om vi är Sveriges största landsarkivdistrikt. I det arkivkluster som har formrats i regionen finns ovärderliga kompetenser och erfarenheter. Klustret har utvecklats av kommuner, landsting och statliga myndigheter. Härnösands landsarkiv är drivande och i övrigt ingår Riksarkivets enheter SVAR, MKC och

arkivvetenskapen vid Mittuniversitetet samt länets förenings- och näringslivsarkiv. Utvecklingsarbetet fokuseras kring två områden – digital informationsförvaltning och digitalt kulturarv.

Härnösands långa tradition av förvaltning fick sin form under den tid då Axel Oxenstierna indelade landet. Förvaltningstraditionen, kombinerad med en välutvecklad stödjande omgivning anpassad för offentlig verksamhet, gör att vi lever upp till de krav som ställs på effektivitet och kvalitet.

Redan år 1585 grundade Johan III Härnösand. Sedan 1645 är staden residensstad.

FRAMTIDENS MÖTEN I KLASSISKA MILJÖER

Fasaden som möter människorna på torget andas nyklassicism. De möten som sker på insidan av residenset andas framtid. Residensbyggnaden som en gång i tiden skapades av Olof Tempelman på uppdrag av Gustav III är en klassisk förvaltningsbyggnad rustad för framtidens viktiga beslut.

Bredd och kraft – regionens styrka

Vi är en av norra Sveriges största och mest diversifierade arbetsmarknadsregioner. Här finns både bredd och kraft. Regionen har de största klusterbildningarna utanför storstadsregionerna inom IT och ekonomiska relationer. Länet är ett ledande industrilän med flera av den svenska industris kronjuveler inom skog, energi och verkstad. Härnösands näringsliv har liten andel företag inom tillverkningsindustrin. Däremot finns en hög andel sysselsatta inom området kunskapsintensiva tjänster och inom besöksnäringen. Här finns innovativa och även världsledande företag och aktörer inom exempelvis miljö- och energiteknikområdet, vård och omsorg samt inom mat- och dryckesproduktion. Dessutom är Härnösands omfattande och kvalitativa kulturliv en betydelsefull del av vår utveckling. Den kulturella inspirationskällan blir alltmer viktig för människor i alla åldrar och attraherar entreprenörer inom den växande kreativa sektorn som genererar innovationsdrivna tjänster med högt förädlingsvärde.

Mittuniversitetets forskningsområden och utbildningar har stor betydelse för regionens utveckling och bygger på systematiska och naturliga relationer till näringsliv och offentlig verksamhet. Genom starka branscher och framgångsrika nätverk får universitetet möjlighet att utveckla profilområden med nationell och internationell legitimitet vilket är centralt för regional utveckling.

Länsstyrelsen i Västernorrland med säte i Härnösand är en A-länsstyrelse och hanterar dagligen en mängd kvalificerade frågor. Här finns erfarenheter tillsammans med nödvändig och betydelsefull kompetens inom miljöområdet. Några exempel är Vattendlegationen, som fattar beslut angående förvaltning av vattenkvalitet, och Miljöprövningsdelegationen som prövar tillståndsärenden om miljöfarlig verksamhet. Länsstyrelsen i Västernorrland hjälper även Havs- och vattenmyndigheten att ta fram vägledande nationella havsplaner.

MYNDIGHETS- NÄTVERKET

År 2014 var 6 326 sysselsatta i regionens ställiga verksamheter inom Myndighetsnätverket som verkar i Härnösands- och Sundsvallsregionen ingår nu 16 myndigheter. Nätverket utvecklar sina verksamheter och hela statförvaltningen genom behovsstyrd samverkan.

Deltagande myndigheter

- Länsstyrelsen Västernorrland
 - Bolagsverket
 - CSN
 - SPV
 - Specialpedagogiska skolmyndigheten
 - Mittuniversitetet
 - Försäkringskassan
 - Tullverket
 - Kriminalvården region Nord
 - Folke Bernadotte-akademien
 - Rättshjälpsmyndigheten
 - Förvaltningsrätten i Härnösand
 - Sundsvalls Tingarätt
 - Kammarrätten i Sundsvall
 - Hovrätten för nedre Norrland
 - Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
- I Härnösand finns dessutom**
- Skatteverket
 - Trafikverket
 - Transportstyrelsen
 - SIDA Partnership
 - Forum
 - Kustbevakningen m.fl.

UTVECKLINGS- PROJEKT E-LÖSNINGAR

Härnösands kommun drev det framgångsrika regionala utvecklingsprojektet RIGES 2011-2014. RIGES tilldelades under 2015 tre nationella och prestigefyllda utmärkelser. eSamverkansprojektet jobbar nu vidare utifrån RIGES resultat och målet är att ta fram hundra-talet e-lösningar i samverkan mellan flertalet kommuner. Kommunförbundet Härnösand är sammanhållande.

ARKIVKLUSTRET

Utvecklingsarbetet fokuseras kring två områden – digital informationsförvaltning och digitalt kulturarv. Ett naturligt centrum för arkivfrågor, utgår och drivs från Härnösands Landsarkiv. I nätverket ingår även Riksarkivets enheter SVAR, MKG och arkivvetenskapen vid Mittuniversitetet samt länets förenings- och näringslivsarkiv.

KULTURELLT CENTRUM

Genom Norrlands nätverk för musik, teater och dans, NMD, har Norddansen ett speciellt uppdrag att turnera i Sveriges fyra nordligaste län. Dansarna lämnar även hemmascenen i Härnösand för att turnera regionalt, nationellt och internationellt. Norddansen attraherar dansare från hela världen till sin professionella ensemble.

I Härnösand finns även till exempel:

- Murberget Länsmuseum
- Operastudion vid Härnösands Folkhögskola
- Härnösands Slagverksensemble

REGIONAL PLATTFORM OCH KREATIV MÖTESPLATS

I hjärtat av Härnösand och i direkt närhet till Länsstyrelsens lokaler har vi en öppen kreativ mötesplats där det erbjuds konferensutrymmen, flexibla arbetsplatslösningar och projekt- ytor. Här finns blivande entreprenörer, företag, nätverk, organisationer och individer. Här skapas synergier som leder till tillväxt, sysselsättning och ökad kunskap.

Härnösand satsar vi för framtiden, både långsiktigt och hållbart. Vi vill göra andra och varandra bra och framgångsrika. Vi fokuserar på människan och skapar kreativa, trivsamma mötesplatser som inspirerar till värdeskapande tillväxtprocesser och vidareutbildning kopplat till näringslivets behov.

Härnösands kommun samverkar med Mittuniversitetet för att tillföra viktig forskning och spetskunskap i utvecklingen av våra verksamheter och för att skapa tillväxt och sysselsättning.

Vi skapar också arenor för att vara en attraktiv plats för möten och konferenser och för ett levande kulturliv. Vi bygger bostäder för framtida generationer och satsar stort på att utveckla besöksnäringen i en av Europas vackraste destinationer – Högå Kusten.

Härnösand är en modern förvaltningsstad med erfarenhet och kompetens, en stad där

människor trivs och har möjlighet att utvecklas. Härnösand är en stad som växer för framtiden.

Gamla landstamhuset, länsstyrelsens nuvarande huvudbyggnad, uppfördes 1908-1910. Byggnaden pryds av reliefer av både Oscar II och Gustaf V.

Vi satsar på kommande generationer genom nytänkande och kreativa mötesplatser

Vår vision om
framtiden bygger
på närhet

VI TÄNKER MULTIFUNKTIONALITET

Vackert beläget, alldeles vid kanalen och med nära till allt, ligger vårt framtida kongress- och kulturhus. I direkt anslutning till nuvarande verksamheter som Teatern med scen och konferens, Technicus Science center, Landstinget, Fyren och Mellanholmens evenemangsområde är vår vision att bygga en attraktiv, smart och multifunktionell byggnad. Kultur- och kongresscentrat har gångavstånd till alla centrala platser utifrån behov för boende, kommunikationer, restauranger, café och handel och annan service. Vid Kanaludden, som är en del av vår maritima stadsmiljö, har vi snart ett attraktivt och modernt hotell. Här finns även gästhamn och simhall med bad och relax.

ATTRAKTIONSKRAFT OCH FÖREGÅNGARE

Härnösand har attraktionskraft, fler vill bo och leva i kommunen. Fler kommer hit som gäster. Med stor handlingskraft utvecklas staden. Våra medborgare ska ha de bästa förutsättningar för en god livsmiljö och hög livskvalitet. Här finns tillgång till utbildning och spännande arbetsplatser. Ett växande näringsliv som tillsammans med offentlig verksamhet ger en mångsidig arbetsmarknad. Vi arbetar långsiktigt, tydligt och målinriktat. Vi är en ledande miljökommun med ett aktivt omställningsarbete och med särskilt fokus på energi, kretslopp och fossilfrihet.

Restider

Härnösand - Stockholm
45 min (flyg), från 4:20 (tåg)
Härnösand - Umeå
Från 1:45 (tåg)

2,74%

har Härnösands befolkning ökat sedan 2012. Och vi fortsätter att växa

+72

platser klättrade Härnösand på Svenskt Näringslivs ranking över företagsklimatet och var därmed en av de tio största klättrarna i landet 2015

EKO

• Sveriges bästa kretsloppspark (SCB 2016)
• Fossilfri kollektivtrafik (2015)
• 100 % lokal förnybar el i hela kommunkoncernen

Det mångkulturella, humanistiska Härnösand har sedan mitten av 80-talet tagit emot flyktingar med olika kulturell och etnisk bakgrund. Vi har tagit tillvara erfarenheter och kunskap för att lyckas med mottagande och integration. Under 2016 öppnar vi Sveriges första kommunalt drivna flyktingboende.

**Vi är en central stad
där myndigheter
och människor har
nära till varandra**

Ö

I Härnösand agerar vi för en hållbar framtid. Där livskvalitet går hand i hand med utveckling. Vi har flera hundra års erfarenhet med oss på resan.

